

opusdei.org

Preparats per rebre el Papa

Entrevista al Cardenal Lluís Martínez Sistach publicada a Catalunya Cristiana, on desvetlla alguns detalls de la visita del sant Pare Benet XVI a Barcelona amb motiu de la consagració del temple de la Sagrada Família.

10/07/2010

«El Papa ens oferirà un missatge sobre la missió de la bellesa i dels artistes»

Ja fa setmanes que Catalunya Cristiana ha començat el seu particular compte enrere per a la visita de Benet XVI a Barcelona amb motiu de la consagració del temple de la Sagrada Família. Queden 20 setmanes perquè el diumenge 7 de novembre s'esdevingui a casa nostra un fet històric de ressò mundial i, a poc a poc, n'anem coneixent tots els detalls. El cardenal Lluís Martínez Sistach, «amfitrió» del Papa en la seva estada a Barcelona, ens desvetlla en aquesta entrevista el fons i la forma de la visita, i anima els barcelonins i els catalans «a sortir de casa, del poble o de la ciutat i anar a la Sagrada Família amb el Papa».

Com viu personalment aquests mesos de preparació per al viatge del Sant Pare del 7 de novembre?

Amb una actitud de constant agraïment al Sant Pare i amb una pregària constant perquè aquesta

visita apostòlica de Benet XVI doni molts fruits espirituals i pastorals. La visita del Papa a una diòcesi i a una ciutat és quelcom extraordinari perquè no pot anar a totes les diòcesis. Per això ens hem de preparar intensament i hem d'emmarcar aquesta santa visita amb tota la pastoral ordinària que estem fent dia a dia a la diòcesi, a les parròquies i a les institucions eclesials. I volem que tot Catalunya i tot Espanya se sentin involucrades en aquesta visita del Papa consagrant la Sagrada Família.

Què significarà el viatge del Sant Pare a Barcelona per a l'Església i per a la ciutat? Serà ocasió perquè Catalunya refermi la seva romanitat?

Significa molt. Feia vint-i-vuit anys de la visita del papa Joan Pau II. Fou el mateix dia i el mateix mes, de l'any 1982. Penso que el Sant Pare ens

donarà el que és propi del seu ministeri de successor de l'apòstol Pere: ens confirmarà en la fe. Ell té una missió principalíssima al servei de tota l'Església i, per tant, contribuirà a enriquir-nos amb la catolicitat que ha de viure sempre tota l'Església diocesana. La sol·licitud del Papa per a totes les Esglésies hauria de fer créixer en tots nosaltres l'esperit missioner dintre de casa i de cara als països de missió. La visita del Papa pot suscitar noves vocacions missioneres entre els sacerdots i els laics. I, sens dubte, que refermarà la romanitat de la nostra arxidiòcesi i de Catalunya, que ha de ser una característica nostra per ser fidels a la nostra identitat. No podem oblidar que en la versió catalana del credo musicat diem que creiem en l'Església catòlica, apostòlica i «romana».

L'estada del cardenal Tarcisio Bertone, així com d'Alberto

Gasbarri, responsable de l'organització dels viatges pontificis, ha servit per preparar la visita de Benet XVI. Podem dir que ja està tot pensat i planificat fins al darrer detall?

Els detalls del viatge apostòlic del Papa s'estan enllestit per part del responsable dels viatges del Papa, Alberto Gasbarri, i de l'arxidiòcesi, però caldrà que el Sant Pare hi doni l'aprovació definitiva. Certament que l'acte principal serà la dedicació de la Sagrada Família. L'estada a Barcelona del cardenal Tarcisio Bertone, secretari d'Estat, persona íntimament unida al Sant Pare, ha contribuït molt positivament a l'organització del viatge. Les autoritats polítiques tenen una actitud molt positiva de col·laboració i ja s'estan celebrant reunions conjuntes dels responsables de la seguretat en els diferents àmbits i

cossos i els bisbats de Barcelona i Santiago de Compostel·la.

Com s'està intentant implicar tot el teixit social i eclesial en l'organització i preparació de la visita?

Tant la vinguda del Sant Pare a Barcelona com la dedicació del temple de la Sagrada Família són esdeveniments que per si mateixos impliquen el teixit social i eclesial. La Sagrada Família està molt vinculada als barcelonins i en general a tots els catalans. Les torres de la Sagrada Família són un referent de Barcelona arreu del món perquè són munió les persones dels cinc continents que visiten, valoren i estimen aquest monument religiós patrimoni de la humanitat. Tanmateix volem implicar més i més a tothom per preparar-se i participar acollint el Sant Pare. Per això estem preparant uns cartells que anuncien i conviden

a anar amb el Sant Pare a la Sagrada Família i estem editant unes catequesis sobre el servei que presta el Papa, sobre la figura d'Antoni Gaudí, arquitecte genial i cristià exemplar, i sobre l'església de la Sagrada Família.

Com s'omple de contingut una visita com aquesta?

Diria que la visita del Sant Pare és riquíssima de contingut. En primer lloc, per la mateixa presència del Papa a Barcelona que ens visita, ens parla i ens manifesta el seu afecte. En segon lloc, per la celebració de l'eucaristia en aquesta església única al món, exuberant de bellesa i de contingut religiós, podrem contemplar per primera vegada l'església acabada i la celebració religiosa en el seu si, gaudint del que Gaudí va projectar i s'ha anat realitzant. En tercer lloc, el Papa al final de la dedicació del nou temple,

sortirà a la façana del naixement per saludar la munió de persones que seguiran la celebració per les pantalles i resarà l'Àngelus com fa cada diumenge a la plaça de Sant Pere. Només els actes d'aquell matí del Papa a Barcelona ja són plens i rics de contingut. Però la visita continua.

En quina línia creu que poden anar els missatges del Sant Pare a Barcelona?

No sé el que dirà el Sant Pare en els seus missatges. L'església de la Sagrada Família li permetrà dir-nos moltes coses importants i ben necessàries per a tots nosaltres. Des de la família fins a la vida, des de la bellesa fins al diàleg fe-cultura, etc. Estic ben segur que el magisteri que ens donarà ens enriquirà i ens ajudarà també per descobrir continguts de la dedicació d'aquest magnífic temple al servei de

l'evangelització, de la munió de persones que el visiten, del diàleg amb la cultura d'avui i l'oferiment de la bellesa i dels simbolismes religiosos a moltes persones que cerquen Déu i sentit ple a la vida.

El Sant Pare arribarà a Barcelona el dissabte 6 de novembre a la nit i dormirà al mateix arquebisbat. Tenint en compte que tots els bisbes espanyols seran a Santiago de Compostel·la, vostè i el Papa vindran junts?

Sí, el Sant Pare arribarà a Barcelona al vespre del dia 6 de novembre procedent de Santiago de Compostel·la. Viurà a l'arquebisbat. Això és un honor pel pastor que us parla i per tots els diocesans: tenir el Sant Pare a casa! Deixarà un record per sempre. Jo pensava que no podria anar a Santiago de Compostel·la perquè he de rebre el Papa quan arriba a Barcelona. Però

sí que hi podré anar, perquè tan bon punt el Papa hagi arribat a Santiago, començo a formar part del seguici del Papa i viatjaré en l'avió papal.

Quins són els preparatius que comporta el fet que Benet XVI dormi al mateix arquebisbat de Barcelona pel que fa a mesures de seguretat i a altres qüestions pràctiques? Han pensat a oferir-li plats típics catalans?

Tenim l'arquebisbat preparat per poder acollir el Sant Pare, amb tot el necessari per oferir una agradable estada però també amb la deguda senzillesa i austeritat que el mateix Papa desitja. La cuina catalana és molt bona i es procurarà que el Sant Pare la pugui tastar.

El Papa ve a Barcelona per consagrar el temple de la Sagrada Família. Sabem que les obres avancen a bon ritme per deixar enllestida la nau central. Què es

trobaran el Papa i les persones que puguin assistir en aquesta celebració històrica quan entrin al temple de la Sagrada Família?

Una autèntica meravella, allò que en construcció ens hem anat imaginant però que supera tota imaginació. Veurem el temple acabat en el seu interior, però el dia 7 de novembre a més el veurem ple de cristians celebrant l'Eucaristia presidida pel Papa. Veurem aquesta bellíssima església fent el que ha de fer, dedicada a la celebració del culte litúrgic, per lloar Déu per part de tota l'assemblea i harmonitzant la litúrgia i la bellesa.

Com valora el Papa la importància de la Sagrada Família com a catedral del segle XXI i font d'inspiració i orientació per a les famílies cristianes?

El Sant Pare valora molt l'església de la Sagrada Família i el seu arquitecte,

el servent de Déu Antoni Gaudí. Gaudí fou l'arquitecte de Déu i va comprendre la seva professió com una missió. Ell va sentir la urgència de portar l'Evangelí i la presència de Déu a través de la seva obra al poble. Desitjava que les seves obres arquitectòniques acostessin les persones que les contemplaven a Déu. Podem dir que l'obra de Gaudí té la seva font i el seu origen en l'experiència de Déu, viscuda eclesialment des de l'esdeveniment de Jesucrist que és «la resplendor de la seva glòria». Gaudí sabia que l'acte creador de Déu no està exhaurit, sinó que es dilata en l'acció creadora dels éssers humans, i els artistes en són testimonis. D'aquí que considerava la naturalesa mestra seva. En el fecund corrent del franciscanisme català, sent que en els seus decrets s'hi amaguen les estructures més perfectes que serveixen de model a l'arquitectura. Per això n'era un contemplatiu constant i profund.

Aquesta mirada gaudiniana és en el fons una oració que busca, rere l'empremta de Déu, trobar el sentit en l'amor creador. Per això, Gaudí reclamava als admiradors de la naturalesa el salt de la confessió: passar del fenomen al fonament, de la creatura al seu Creador. Ell deia: «Això és un cant a la naturalesa! Sí, això, però... digueu-ne Creació!» Aquesta concepció cristiana de l'art ha interessat molt el Sant Pare. Tanmateix, a més de la bellesa d'aquest temple, el Papa valora molt que estigui dedicat a la Sagrada Família, essent una icona de l'autèntica bellesa del matrimoni i de la família cristiana, com a íntima comunitat de vida i d'amor entre un home i una dona, oberta a la vida.

Quines autoritats polítiques han estat convidades a participar en l'acte de consagració?

No s'ha pensat encara quines autoritats civils i polítiques han de ser convidades. Aquest gran esdeveniment de la consagració del temple de la Sagrada Família amb les seves importants dimensions religioses, artístiques, culturals, socials, etc., fa que hi hagi moltes autoritats que desitjaran ser-hi presents i és coherent, ja que són representants del poble on hi ha moltíssimes persones que estimen i valoren aquest magnífic monument com també que sigui el Sant Pare qui el consagri. A Barcelona vindran el rei Joan Carles i la reina Sofia, a més d'altres autoritats d'àmbit estatal, autonòmic i local. Serà el poble de Déu qui serà present i participarà en la celebració del dia 7 de novembre, dins i fora del temple, però formant tots una única assemblea litúrgica.

La consagració de la Sagrada Família tindrà lloc al matí?

La consagració de la Sagrada Família se celebrarà el matí del dia 7, i la celebració s'hauria d'acabar cap a les 12 del migdia perquè el Sant Pare sortint per la façana del naixement resi l'Àngelus i saludi tots els qui han participat entorn del temple. Dintre de l'església hi caben deu mil persones. A l'entorn del temple hi participaran milers de persones de l'arxidiòcesi, de Catalunya i de la resta d'Espanya. Molts dels qui estaran situats dintre i els de fora seguiran la celebració a través de les pantalles com s'acostuma a fer en les celebracions presidides pel Sant Pare arreu del món. Els carrers i les places del costat de la Sagrada Família s'acondicionaran degudament.

La visita del Papa tindrà incidència en el polèmic pas de l'AVE a tocar dels fonaments de la Sagrada Família?

No hi tindrà incidència. Són dues coses diferents. El Patronat de la Sagrada Família hem fet tot el possible perquè l'AVE passés per un altre indret ja que hi ha alternatives que no molesten ni creen problemes ni als veïns ni als monuments, evitant el risc que representa el pas tocant els fonaments d'aquesta magnífica església, referent de la ciutat arreu del món i patrimoni de la humanitat. Això demana evitar qualsevol tipus de risc. Així ho hem demanat en el procés judicial davant de l'Audiència.

Un cop finalitzat l'acte de consagració, com prosseguirà l'agenda del Sant Pare en la seva visita a Barcelona?

La celebració de la consagració de l'església i altar de la Sagrada Família serà l'acte central i més important del viatge apostòlic del Sant Pare a Barcelona. Després resarà l'Àngelus

davant de la façana del naixement, i dinarà amb tots els bisbes. Altres detalls del viatge encara s'estudien pendants d'aprovació.

Benet XVI és un gran amant de l'art i busca restaurar de forma estable relacions entre fe i art, entre teòlegs i artistes, entre Església i món artístic. La consagració de la Sagrada Família què implica en aquest sentit? És previst organitzar alguna trobada d'artistes a la Sagrada Família amb motiu de la consagració del temple?

El Sant Pare és molt sensible al paper important que tenen la bellesa i els artistes en la vida de les persones i de les societats. El mes de novembre passat va convidar els grans artistes del món a una trobada amb ell a la Capella Sixtina. La Sagrada Família és obra d'un arquitecte genial, d'un extraordinari artista, d'un autèntic

Dante de l'arquitectura. I en aquest temple hi han treballat i hi treballen grans artistes: arquitectes, escultors, ceramistes, vitrallers, etc. Penso que el Papa ens oferirà un missatge sobre la missió de la bellesa i dels artistes en el camí dels homes cap a Déu.

L'església de la Sagrada Família té com a finalitat pròpia i específica ser el lloc de la celebració litúrgica i aquesta serà la seva finalitat principal. Tanmateix acollirà milers i milers de visitants per oferir-los tota la seva bellesa i tot el riquíssim contingut bíblic, teològic i catequètic, presentant la salvació de Jesucrist a tota la humanitat. No és casualitat que l'itinerari dels retaules de la Sagrada Família s'articuli com a història de la Salvació segons l'esquema de la creació (Naixement), pecat (Passió) i salvació (Glòria).

El lema de la visita del Papa a Barcelona és «Amb el Papa, a la Sagrada Família». Una invitació

ben explícita perquè hi participi molta gent! Com convidaria tota la ciutat de Barcelona a sortir al carrer per rebre el Papa?

El Sant Pare deixa el Vaticà i ve a la Sagrada Família. Nosaltres també hem de sortir de casa, del poble o de la ciutat i anar a la Sagrada Família amb el Papa. Volem fer amb ell una família, la família dels fills i filles de Déu a la Sagrada Família. Aquesta celebració del dia 7 de novembre serà una celebració històrica, tant perquè les esglésies només es consagren una sola vegada com perquè qui la consagrarà serà el Sant Pare. Sempre podrem dir: jo hi vaig ser present. Tots els ciutadans i tots els qui vinguin de tota l'arxidiòcesi, de Catalunya i de la resta d'Espanya hem de sortir pels carrers i les places per on passarà el Sant Pare per acollir-lo, per saludar-lo i per dir-li que l'estimem i que li agraïm que hagi vingut.

En temps de crisi i davant les retallades del govern, com es pot explicar davant la societat la despesa que comporta aquesta visita?

Estem organitzant aquesta visita pastoral del Sant Pare amb senzillesa i austeritat. Ell és el primer interessat en això i som tots ben conscients de la crisi econòmica i de les greus conseqüències. Tenim l'església ja construïda on se celebrarà l'acte principal. Comptem amb un nombre molt elevat de voluntaris i amb la col·laboració de l'administració per qüestions de seguretat.

El cardenal Tarcisio Bertone, quan va venir a Barcelona, es va interessar per l'estat actual de la causa de canonització d'Antoni Gaudí i va manifestar «un interès especial que es pugui arribar aviat a la seva beatificació». Pot

avançar-nos alguna novetat en aquest sentit?

Jo també, com el cardenal Bertone, desitjo que la beatificació del servent de Déu Antoni Gaudí arribi aviat. Com està actualment la causa de canonització? La causa ja està a la congregació romana, pendent de finalitzar-se'n la posició o document que raona les virtuts i la santedat d'Antoni Gaudí, i manca, especialment, el miracle, és a dir, que per la seva intercessió el Senyor faci un miracle. Tot això exigeix que demanem amb la pregària la intercessió de Gaudí. Hi veiem en ell més l'arquitecte genial que no pas el cristià exemplar. Hem de considerar que en arribar a ser proclamat beat serà un dels primers artistes i arquitectes beatificats. Fóra molt convenient que això s'esdevingui aviat. Imaginem la beatificació d'Antoni Gaudí al temple de la Sagrada Família!

Què coneix i com valora el Papa la figura del genial arquitecte?

El Papa coneix i valora la figura d'Antoni Gaudí, el seu pensament i la seva vida cristiana intensa de laïc cristià compromès amb les realitats temporals de la societat del seu temps. Era un home de Déu, de pregària, lliurat fidelment a l'Església i en els últims anys de la seva vida a la construcció de la Sagrada Família, vivint pobrament i morint enmig dels pobres en l'hospital dels pobres de Barcelona.

Carme Munté / Catalunya
Cristiana